

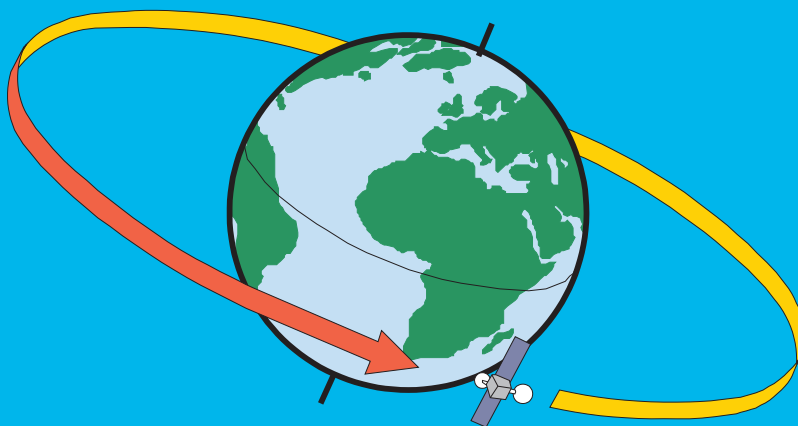
INSTITUT
ZA
RUDARSTVO I
METALURGIJU

UDC 62.001.6(088.8)

ISSN 0353-2631

INOVACIJE I RAZVOJ

GODINA 2013.

BROJ 2

Časopis INOVACIJE I RAZVOJ je baziran na bogatoj tradiciji stručnog i naučnog rada u oblasti industrije obojenih i crnih metala i legura, industrijskog menadžmenta, elektronike, energetike i ekonomije, kao i ostalih povezanih srodnih oblasti. Izlazi dva puta godišnje od 2001. godine.

Izdavač

Institut za rudarstvo i metalurgiju Bor
19210 Bor, Zeleni bulevar 35
E-mail: institut@irmbor.co.rs
Tel. 030/436-826

Glavni i odgovorni urednik

Dr Mile Bugarin, viši naučni saradnik
Institut za rudarstvo i metalurgiju Bor
E-mail: mile.bugarin@irmbor.co.rs
Tel. 030/454-104

Urednik

Dr Ana Kostov, naučni savetnik, dopisni član IAS
E-mail: ana.kostov@irmbor.co.rs

Prevodilac

Nevenka Vukašinović, prof.

Tehnički urednik

Vesna Marjanović, dipl.inž.

Priprema za štampu

Vesna Simić, teh.

Štampa: Institut za rudarstvo i metalurgiju Bor

Tiraž: 100 primeraka

Internet adresa

www.irmbor.co.rs

Izdavanje časopisa finansijski podržavaju

Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije
Institut za rudarstvo i metalurgiju Bor

ISSN 0353-2631

Indeksiranje časopisa u SCIndeksu i u ISI.

Naučni časopis kategorije M53

Uređivački odbor

Dr Vlastimir Trujić, naučni savetnik

Institut za rudarstvo i metalurgiju Bor

Doc. dr Darko Brodić

Univerzitet u Beogradu, Tehnički fakultet Bor

Prof. dr Dančo Davčev

Univerzitet Ćirilo i Metodije, Elektrotehnički fakultet Skoplje, Makedonija

Prof. dr Čedomir Knežević

Metali 92 doo Beograd

Dr Ana Kostov, naučni savetnik

Institut za rudarstvo i metalurgiju Bor

Dr Milenko Ljubojević, naučni savetnik

Institut za rudarstvo i metalurgiju Bor

Dr Dragan Milanović, naučni saradnik

Institut za rudarstvo i metalurgiju Bor

Dr Dragan Milivojević, naučni saradnik

Institut za rudarstvo i metalurgiju Bor

Dr Aleksandra Milosavljević, naučni saradnik

Institut za rudarstvo i metalurgiju Bor

Dr Viša Tasić, naučni saradnik

Institut za rudarstvo i metalurgiju Bor

Dr Biserka Trumić, viši naučni saradnik

Institut za rudarstvo i metalurgiju Bor

Dr Radojle Radetić, naučni saradnik

Elektromreža Srbije Beograd

Dr Milanče Mitovski

RTB Bor Grupa

Mr Bojan Drobnjaković

Institut za rudarstvo i metalurgiju Bor

Mr Biljana Madić

Institut za rudarstvo i metalurgiju Bor

Mr Novica Milošević

Institut za rudarstvo i metalurgiju Bor

INNOVATION AND DEVELOPMENT is a journal based on rich tradition of expert and scientific work from the field of industry of ferrous and non-ferrous metals and alloys, industrial management, electronics, energetic and economy, as well as the familiar fields of science. It is published twice a year since 2001.

Publisher

Mining and Metallurgy Institute Bor
19210 Bor, Zeleni bulevar 35
E-mail: institut@irmbor.co.rs
Phone: +38130/436-826

Editor-in-Chief

Dr Mile Bugarin, Senior Research Associate
Mining and Metallurgy Institute Bor
E-mail: mile.bugarin@irmbor.co.rs
Phone: +38130/454-104

Editor

Dr Ana Kostov, Principal Research Fellow,
corresponding member of ECS
E-mail: ana.kostov@irmbor.co.rs

Translator

Nevenka Vukašinović, teacher

Technical editor

Vesna Marjanović, B.Sc.

Preparation for printing

Vesna Simić, tech.

Printing in: Mining and Metallurgy Institute Bor

Circulation: 100 copies

Web site

www.irmbor.co.rs

Financially supported by

The Ministry of Education, Science and
Technological Development of the Republic Serbia
Mining and Metallurgy Institute Bor

ISSN 0353-2631

Journal is indexed in SCIndex and in ISI.

Scientific journal category M53

Editorial Board

Dr. Vlastimir Trujić, Principal Research Fellow
Mining and Metallurgy Institute Bor

Doc. dr Darko Brodić

University of Belgrade, Technical Faculty Bor

Prof. Dr. Dančo Davčev

*University of Cyril and Methodius, Faculty of
Electrical Engineering, Skopje, Macedonia*

Prof. Dr Čedomir Knežević

Metals 92 Ltd. Belgrade

Dr. Ana Kostov, Principal Research Fellow
Mining and Metallurgy Institute Bor

Dr. Milenko Ljubojev, Principal Research Fellow
Mining and Metallurgy Institute Bor

Dr. Dragan Milanović, Research Associate
Mining and Metallurgy Institute Bor

Dr. Dragan Milivojević, Research Associate
Mining and Metallurgy Institute Bor

Dr. Aleksandra Milosavljević, Research Associate
Mining and Metallurgy Institute Bor

Dr. Viša Tasić, Research Associate
Mining and Metallurgy Institute Bor

Dr. Biserka Trumić, Senior Research Associate
Mining and Metallurgy Institute Bor

Dr. Radojle Radetić, Research Associate
EMS Electric Network of Serbia Belgrade

Dr Milanče Mitovski

RTB Bor Group

M.Sc. Bojan Drobnjaković
Mining and Metallurgy Institute Bor

M.Sc. Biljana Madić
Mining and Metallurgy Institute Bor

M.Sc. Novica Milošević
Mining and Metallurgy Institute Bor

SADRŽAJ**CONTENS**

D. Živković, M. Sibinović, S. Nikolić, M. Niculović, A. Mitovski ANALIZA PUBLIKOVANIH NAUČNIH RADOVA ZAPOSLENIH NA DRŽAVNIM UNIVERZITETIMA U SRBIJI U PROTEKLOM PETOGODIŠNJEM PERIODU ANALYSIS OF PUBLISHED SCIENTIFIC PAPERS AT STATE UNIVERSITIES IN SERBIA FOR LAST 5-YEAR PERIOD	5
J. Premović, S. Marković, Lj. Arsić LJUDSKI RESURSI U FUNKCIJI OSTVARIVANJA EKONOMIJE ZASNOVANE NA ZNANJU HUMAN RESOURCES IN THE FUNCTION OF REALIZATION OF THE KNOWLEDGE-BASED ECONOMY	19
S. Marković, Lj. Arsić, J. Premović PERSPEKTIVE I OGRANIČENJA USPEŠNOG PROCESA KLASTERIZACIJE AGRO SEKTORA U SRBIJI PROSPECTS AND LIMITATIONS OF THE SUCCESSFUL CLUSTERING OF AGRO SECTOR IN SERBIA	31
B. S. Đorđević, D. Stojanović ROBNE ŠPEKULACIJE PRIMENOM AGROFJUČERSA NA GLOBALNOM TERMINSKOM TRŽIŠTU COMMODITY SPECULATIONS USING BY AGROCULTURAL FUTURES ON GLOBAL FUTURES MARKET	43
S. Bjelić, N. Marković, J. Živanić JEDAN ANALITIČKI METOD IZRAČUNAVANJA PARAMETARA ISPRAVLJAČA U PRETVARAČU (KONVERTORU) I VERIFIKACIJA PUTEM PROVERENE SIMULACIJE ONE ANALYTICAL METHOD FOR CALCULATION OF CONVERTER-RECTIFIER PARAMETERS AND VERIFICATION WITH TESTED SIMULATION	61

UDK: 621.311(045)=861

Stručni rad

JEDAN ANALITIČKI METOD IZRAČUNAVANJA PARAMETARA ISPRAVLJAČA U PRETVARAČU (KONVERTORU) I VERIFIKACIJA PUTEM PROVERENE SIMULACIJE

ONE ANALYTICAL METHOD FOR CALCULATION OF CONVERTER-RECTIFIER PARAMETERS AND VERIFICATION WITH TESTED SIMULATION

Slobodan Bjelić*, Nenad Marković**, Jeroslav Živanić***

*Fakultet tehničkih nauka, Kosovska Mitrovica

**Visoka tehnička škola strukovnih studija iz Uroševca, Zvečan,

***Fakultet tehničkih nauka, Čačak

Izvod

U radu je analitičkom metodom istražen uticaj proizvoljnog oblika fazne i amplitudne nesimetrije u električnoj mreži na izlazni napon trofaznog ispravljača sa šemom mosta koji predstavlja prvi sklop u napajanju nekog opterećenja. Ispitana su izobličenja na izlaznim naponima ispravljača sa zadatim parametrima amplitudne i/ili fazne nesimetrije. Izvedeni su izrazi za amplitude izlaznih napona i koeficijenti pulsiranja upravljivih i neupravljivih ispravljača i priložen veći broj dijagrama koji doprinose verifikaciji metode. Izvedene formule se odnose na širok spektar zavisnosti i mogu se smatrati naprednijim (savršenijim jer svi pojava oblici nesimetrija mogu da budu analizirani), a naglašeni su konkretni primeri nesimetrija u kojima je to izvodljivo. U odnosu na izabrane parametre ispravljačkog mosta i vrednosti opterećenja dobijene su očekivane vrednosti struja i napona na izlazu sklopa i opterećenju. Za proveru rezultata aktivnog energetskeg filtra simulacija je izvedena u Power standard laboratory.

Ključne reči: korekcija, nesimetrija, napajanje, opterećenje, simulacija

Abstract

The influence of arbitrary shape of phase and amplitude asymmetry in electric network at the output voltage of three-phase rectifier with bridge scheme which presents the first assembly in feeding of certain loading has been tested in this paper by analytical model.

---

* E-mail: nen.mark74@yahoo.com

